

अन्येषामुष्णघ्नं
 प्रसादपट्टैर्विभूषितशिरस्कम् ।
 व्यालम्बिरत्नमालं
 छत्रं कार्यं च मायूरम् ॥ ५ ॥
 अन्येषां च नराणां
 शीतातपवारणं तु चतुरश्रम् ।
 समवृत्तदण्डयुक्तं
 छत्रं कार्यं तु विप्राणाम् ॥ ६ ॥

इति श्रीवराहमिहिरकृतौ बृहत्संहितायां छत्र-
 लक्षणं नाम त्रिसप्ततितमोऽध्यायः ॥ * ॥

जये धरित्याः पुरमेव सारं
 पुरे गृहं सद्मनि चैकदेशः ।
 तत्रापि शय्याशयने वरा स्त्री
 रत्नोज्ज्वला राज्यसुखस्य सारः ॥ १ ॥
 रत्नानि विभूषयन्ति योषा
 भूष्यन्ते वनिता न रत्नकान्त्या ।
 चेतो वनिता हरन्त्यरत्ना
 नो रत्नानि विनाङ्गनाङ्गसङ्गात् ॥ २ ॥
 आकारं विनिगूहतां रिपुबलं जेतुं समुत्तिष्ठतां
 तन्त्रं चिन्तयतां कृताकृतशतव्यापारशाखाकुलम् ।